

ویژه نامه سالروز شهادت امام علی نقی (ع)

سلام خدا بر تو ای دهمین پیشوای معصوم! سلام بر درخشندگی کوکب نورانیات که خورشید را شرمگین تابش کرد و چشمه های آفرینش را لبریز جوشش. در این روز غم بار و مصیبت زده، آتش سوگمان را بهار کن و دست مهربان و غریب نوازت را بر صفحه دل هایمان بکش.

اسم مبارک: علی	تاریخ ولادت: ۱۵ ذی الحجه سال ۲۱۲
کنیه: ابوالحسن الثالث	محل ولادت: صریا در اطراف مدینه
لقاب: هادی، نقی	مدت امامت: ۳۳ سال
نام پدر: امام محمد تقی جواد	تاریخ شهادت: ۳ رجب سال ۲۵۱
نام مادر: سمانه مغربی	محل شهادت: بغداد سامرا

حکومت عباسیان پیش از امام هادی (ع)

در جریان حیات سیاسی شاهان عباسی آنچه که دارای اهمیت فراوان تری است استفاده از سیاست خشونت برای استحکام بخشیدن به پایه های سلطنت خودشان است، براساس آن هر کسی را که مخالفشان بود، به ویژه امام کاظم (ع) از سر راهشان برداشتند اما سیاست خشونت، افکار عمومی را علیه عباسیان تحریک کرد مخصوصاً در قلمرو علوی ها و دوستان بنی هاشم. مأمون وقتی وارث پدرش شد با دو مزاحم اصلی یکی برادرش امین و دیگری که مزاحم اصلی بود، امام رضا (ع)، روبرو شد ایشان رهبر علویان و سرآمد آنها به شمار می آمد. مأمون در رابطه با برادرش امین همان سیاست پدرش را در پیش گرفت. پدرش هارون برای اینکه بین دو فرزندش دعوا و اختلافی صورت نگیرد قلمرو حکومت اسلامی را که از غرب به روم، ایتالیا، امروزی و از شرق به هندوستان و پاکستان منتهی می شد به دو بخش تقسیم کرد: غربی و شرقی؛ قسمت شرقی را به پایتختی مرو به مأمون داد و قسمت غربی را به پایتختی بغداد به امین داد.

تغییر روش مأمون عباسی در سیاست مبارزه

مأمون به خاطر جاه طلبی و قدرت طلبی فراوان علیه برادرش شورش کرد، او را کشت و در بغداد به عنوان شاه عباسی مستقر شد اما به دلیل وضعیت سخت به وجود آمده و بر سر کار آمدن با کودتا و برادرکشی افکار عمومی کاملاً علیه مأمون بود و دیگر نمی توانست با دشمن دوم خود علی بن موسی الرضا (ع) همین کار را انجام دهد لذا از سیاست مبارزه سرد و به قول امروزی ها جنگ نرم استفاده کرد.

جنگ نرم امام رضا (ع) با مأمون و ادامه آن توسط امام جواد امام هادی (ع)

امام رضا (ع) در این موقعیت ترفند مأمون را شناسایی کرده و به او به قول امروزی پاتک فرهنگی زد. لذا با تدبیر در سخنان امام رضا (ع) و مناظره هایشان با مخالفان، ملحدین، و اهل کتاب (یهودی و مسیحی) حتی اهل تسنن و عامه به این نتیجه می رسیدیم که امام رضا (ع) با ترفند مبارزه فرهنگی به جنگ نرم فرهنگی مأمون رفته اند. البته این وضعیت، هم در زمان امام جواد (ع) و هم امام هادی (ع) حاکم بوده است. پسینیان مأمون عباسی یعنی معتصم و متوکل تا معزز و باقی آنها بدین نتیجه رسیدند که باید سیاست جنگ نرم را در پیش گرفته و گاهی اوقات خشونت های ناپیدایی را نیز انجام دهند تا بتوانند دشمنان خود را از بین ببرند. بدین جهت دوران امام رضا (ع) و بعد از آنها دو فرزند امام رضا (ع) دوران ویژه ای در مرکز تاریخی تشیع به شمار می رود و شاید علت داده شدن لقب عالم آل محمد به امام رضا (ع) هم از اینجا نشئت گرفته باشد والا باقی امامان نیز عالم آل محمد (ص) هستند،

همانگونه که امام علی(ع) می‌فرمایند: «سَلَوْنِي قَبْلَ أَنْ تَقْدُوْنِي» پرسید از من قبل از آنکه مرا از دست بدهید. موقعیت‌های اجتماعی زمان امام رضا(ع) و بعد از آن به گونه‌ای بود که نیاز به یک حرکت علمی و یک خیزش و جهش علمی داشت، امام رضا(ع) پرچمدار این قضیه بوده و امام جواد(ع) و امام هادی(ع) ادامه دهنده این راه بوده‌اند.

«امام‌های(ع) چگونه در یک پادگان نظامی به تبلیغ و ترویج دین پرداختند؟»

در دوران امامت ۳۳ ساله امام هادی(ع) یکی از بزرگترین مأموریت‌های ایشان، دفاع از فرهنگ اسلام ناب محمدی(ص) که همان تشیع و ولایت امام علی(ع) و اولاد طاهرین ایشان است بوده و حفاظت از سازمانی که در زمان امام علی(ع) درست شده بود. در این زمان مبارزات بسیاری انجام شد و در کتاب‌هایی مانند مقاتل الطالیین و مروج الذهب هم آمده که در زمان امام هادی(ع)، ۱۳ نفر از علویان علیه عباسیان شوریدند که اولین آنها ابراهیم طباطبا است و از شهدای فخر در مکه بوده است. اینها علیه ظلم شوریدند و امام هادی(ع) هم آنها را بگونه‌ای هدایت می‌کردند که علیه حکومت باشند و به همین دلیل امام هادی(ع) را از مدینه به بغداد و سپس به سامرا منتقل کردند. سامرا در حقیقت یک شهرک و پادگان نظامی بود که نیروهای نظامی در آن خانه‌های سازمانی داشته و کاملاً تحت کنترل و مراقبت بودند ولی امام هادی(ع) به هر شکلی این امور را مدیریت کردند تا حکومت احساس امنیت و آرامش نکرده و از حوزه جنگ سخت وارد شوند.

«ویژگی‌های امام‌های(ع) در حوزه جنگ نرم»

در حوزه جنگ نرم دو ویژگی در امام هادی(ع) وجود دارد که می‌شود آنها را برجسته کرد، یکی تشکیل «سازمان وکالت». امام هادی(ع) به خاطر اینکه حلقه‌های به هم پیوسته شیعی را در کل جهان اسلام؛ عراق، ایران، حجاز، یمن، مصر و جاهای مختلف بتوانند سازمان دهی کنند، ۱۳ نفر از بزرگان را به عنوان نمایندگان و وکیلان تام‌الاختیار حضرت که اولینش «ابراهیم بن محمد همدانی» و آخرین آنها «عثمان بن سعید عمری» است، معرفی کردند. عمری از نواب خاصه امام عصر(عج) بوده و یکی از جایگاه‌های بسیار ارزنده امام هادی(ع) در حوزه سیاسی، اجتماعی همین تشکیل سازمان وکالت است. یکی دیگر از کارهای بزرگ امام هادی(ع) در حوزه جنگ نرم، بحث احیای اسلام ناب محمدی(ص) است.

«امام‌های(ع) با انشاء دوزیارت نامه، اسلام‌ناب محمدی را نمایش دادند»

امام، امکان این‌را که سخنرانی داشته باشند و به قول امروزی‌ها با سایتی، مجله‌ای، روزنامه‌ای و منبری که در اختیارشان بوده به تبلیغ دین پردازد نداشتند، و تمام امکانات کاملاً در دولت محصور شده بود و امام علی النقی(ع) در قالب دو زیارت نامه، اسلام ناب محمدی(ع) را به نمایش گذاشتند. دو زیارت نامه‌ای که امام هادی(ع) در آن به تبیین اسلام ناب محمدی(ص) پرداختند یکی زیارت «جامعه کبیره» و دومی زیارت «غدیریة امیرالمومنین(ع)» است که دارای اهمیت خاصی است. زیرا امام(ع) در آن به بیان معارف ناب نبوی و گلایه‌ها و شکوه‌ها و مظلومیت‌هایی که به اهل بیت(ع) به ویژه امام علی(ع)، فاطمه زهرا(س) و ماجرای غصب فدک پرداخته است.

«نحوه شهادت»

نحوه شهادت آن‌حضرت در زمان معتز عباسی در میان معصومین(ع) بسیار پنهان بوده است. معتمد برادر خلیفه امام را با سمی که به تدریج و آهسته و طولانی مدت اثر می‌کرد مسموم نمود و چون امام هادی(ع) در بستر افتاد همه جا را پر کردند که ایشان مریض شده است این در حالی بود که اطبای دربار همه روز دور حضرت بودند و خلیفه و وزیران او احوال او را هر لحظه جویا می‌شدند تا در حالی که سرش بر روی زانوی پسرش امام حسن عسگری(ع) بود به شهادت رسید.